

80-årsminne för F 19 högtidlighölls i Finland vintern 2020

I norra Finland högtidlighölls 80-årsminnet av den svenska frivilligflottiljen F 19 denna vinter med olika programpunkter arrangerade främst av traditionsflottiljen Lapplands flygflottilj i Rovaniemi samt flottiljgillet aktiva Uleåborgsavdelning.

Av CARL-FREDRIK GEUST

Den traditionella uppvaktningen på F 19-minnesdagen den 12 januari vid minnesmärket i Olkkajärvi (där F 19-basen Oskar var belägen) arrangerades detta år redan två dagar tidigare, fredagen den 10 januari (det vill säga under militär tjänstetid). En F/A-18 Hornet dånade på låg höjd över minnesmärket vid tolvslaget och blåvita respektive blågula kransar lades ned av stabschefen vid Lapplands flygflottilj, överstelöjtnant Jussi Ylimartimo, och stabschefen vid F 21, överstelöjtnant Stefan Fredriksson. Den senare assisterades av Lennart Holtrin från F 21 Kamratförening. Vid den efterföljande lunchen hade artikelförfattaren äran att relatera F 19:s korta men ärorika historia.

En mycket omfattande F 19-utställning arrangerad av Lapplands flygflottiljs gilles

Uleåborgsavdelning, Svenska klubben och Frihetskrigets traditionsförening i Uleåborgs stiliga stadsbibliotek drog ovanlig stor publik under tre februariveckor. I samband med öppningen av utställningen den 13 februari 2020 arrangerades ett seminarium om den svenska hjälpen till Finland under vinterkriget med föredrag av undervisningsrådet Matti Rossi och undertecknad.

F 19-minnesceremonierna avslutades den 13 mars 2020, då 80 år förflutit sedan fredsslutet den 13 mars 1940, med kransnedläggning och Hornet-överflygning vid minnesmärket vid den tidigare F 19-basen Ulrik vid Oritkari-stranden utanför Uleåborg. Tyvärr uteblev den planerade Gripen-överflygningen på grund av otjänligt väder i Kallax. Efter kransnedläggningen samlades åskådarna till lunch och festligt kaffe på hotellet De gamlas hem (där Ulrik-basens personal

Ovan till vänster: De finländska och svenska flygvapendelegationerna samlade vid F 19-minnesmärket vid Olkkajärvi norr om Rovaniemi. Hart-planet som pryder pansarvärnstenen avtecknade sig markant i det bleka vintersolskenet. Till vänster i bild överstelöjtnant Stefan Fredriksson (stabschef F 21) och Lennart Holtrin (F 21 Kamratförening) och till höger värdflottiljens representanter anförda av överstelöjtnant Jussi Ylimartimo (stabschef Lapplands flygflottilj). Foto Carl-Fredrik Geust.

Ovan: Vinterkrigets fredsdag, den 13 mars 2020, arrangerades en högtidlighet och Hornet-överflygning vid den tidigare Ulrik-basen vid Oritkari-stranden. Lennart Holtrin lägger ned den svenska kransen, medan Allan Carlsson skyldrar med Förbundet Svenska Finlandsvilligas fana. Foto Jukka Paakkolanvaara.

var inkvarterad under vinterkriget) där F 19-bronstavlan blomsterpryddes, och en exakt modell av ett Gladiator-jaktplan i F 19-målning överlämnades till De gamlas hem. F 21 Kamratförening representerades under dagen av Lennart Holtrin och Allan Carlsson.

En intressant omständighet är att F 19:s 80-årsminne i Uleåborg den 13 mars 2020 kom till följd av coronapandemin att bli en av de sista offentliga tillställningarna i Finland våren 2020. Den stora nationella minnesfesten i Helsingfors samma dag blev inhiherad, liksom veteranfesten som skulle ha ordnats i Uleåborg samma eftermiddag – men inte ens coronaviruset bet på F 19:s traditioner!

I Uleåborgs stadsbibliotek hade en omfattande F19-utställning byggts upp med föremål och dokument inlånade från olika källor (bl.a. från Finlands Flygvapenmuseum i Tikkakoski). Greger Falks och Mikael Forslunds F19-böcker hade givetvis fått en central plats i F19-utställningen, som öppnades den 13 februari 2020. Foton Carl-Fredrik Geust.

